

Tv-ből, rádióból, újságokból, plakátokról, úton-útfélen ömlik a szó. Az emberek már-már az az érzése, azért e sok beszéd, nehogy véletlenül az igazság is kimondassék. Mintha közénk férközött volna egy nagy száj, mely mást sem tesz, mint fecseg, locsog. Beszél, beszél, de kuszaságon és távolgató ürességen kívül mást nem igen hagy maga után.

Kapkodunk és rohanunk. Gyorsan-gyorsan rendbe rakunk magunk körül mindent, hogy a látszat meglegyen. Többre már nem futja az időnkől. Szeretnénk jól érezni magunkat, de belül valami sehogy sem hagy nyugodni. Valami még hiányzik.

El vagyunk fásulva. Tudjuk, hogy össze kellene szedni magunkat,

és jobban odafigyelni a bensőnkre, de már sem erőnk, sem kedvünk hozzá. Benne vagyunk a taposómalomban. Megy a küzdelem a megélhetésért, hogy kifizethessük a csekket, hogy törleszteni tudjuk a kölcsönt, a gyerekek megadassuk a szükségeset. Közben telnek a napok, egyik a másik után. És rezzük, itt valami nem stimmel. Nem tölt el bennünket az a jóleső nyugalom, melyet egy alaposan elvégzett munka után érez az ember. Rá kellene végre szálni az időt az önvizsgálatra. Lehalkítani a tévét, és fölérősíteni a lelkiismeret hangját. Hogy tisztán halljuk meg az üzenetét. Hogy fölismerjük, mi az, amiben korrekcióra van szükség. Mi az, amiben gyökeresen változtatni kell. Mi az, amihez foggal-

körömmel ragaszkodunk, de valójában semmi értelme a ragaszkodásunknak.

Hazánk legutóbbi eseményei is bizonyítják: társadalmunk súlyos erkölcsi válságban van. A hazugság, az alpariság mélyen beleivódott mindennapjainkba. Ezek ellen küzdeni kell, mert erkölcstelenségre nem épülhet egészséges társadalom. Ha elvetjük a jóerkölcsöt, kétségtelenül szenvedéseket zúdítunk magunkra, és a gazdaság is összeomlik.

Most induló lapunk az oly nagyon szükséges megújulást kívánja szolgálni. Reméljük, hogy ez a néhány fehérén-feketén megírt oldal nem csak újabb papírhalmaz lesz az amúgy is túlterhelt postaládákban. Hasznosat, jót, igazat szeretnénk mondani. Hogy érdemes legyen kézbe venni az „Életet”.

K Ö Z Ö S D O L G A I N K

Van egy ügy, immár több mint egy éve borzolja a kedélyeket. Ez a cementgyár-ügy. Nem véletlenül kíséri nagy figyelem, hiszen fontos dologról van szó.

Ügy tűnik, alapvetően két megközelítése van a kérdésnek. Az egyik szerint Nyergesújfalu a tervezett beruházással nyer: munkalehetőséget, munkahelyeket, anyagi bevételeket. Ez pedig a város fejlődéséhez járul hozzá, vallják az építkezést támogatók. A másik nézet szerint a beruházás súlyos veszélyekkel jár a környék lakóira, ugyanis a beruházni kívánó cég nem titkolt szándéka, hogy hulladékégetésből merítse a cementgyártáshoz szükséges energiát és alapanyagot. Ismerve térségünk nagymértékű szennyezettségét, és az abból származó igen hátrányos egészségügyi helyzetet, a tervezett nagyüzem nem kívánatos.

Tegyük hát mérlegre a dolgokat. A munka- és pénzbevételei lehetőségek kiaknázása kétségkívül fontos egy fejlődni kívánó település számára. Ez azonban nem jelenti azt, hogy minden egyéb szempont joggal alárendelődhet egy kínálkozó beruházásnak. Ha ugyanis egy gazdasági vállalkozás a lakosság egészségi állapotát komolyan veszélyezteti, akkor az a vállalkozás,

A PÉNZ MINDENT - ELNYEL?

bármilyen nagy profittal kecsegtet is, nem éri meg. A gyarapodás ára nem lehet a romló egészség, mert előbb-utóbb elfogyunk és akkor nem lesz aki gyarapodjon. Nem közömbös tehát, hogy egy gazdasági vállalkozásnak milyen kihatásai vannak a társadalom egészére.

A beruházni kívánó cég látván, érzékelvén a lakosság részéről megnyilvánuló kételyeket, nagy erővel igyekszik eloszlatni az aggodalmat. A kérdés azonban továbbra is megmarad: lesz-e hulladékégetés vagy sem? Mert ha igen, akkor a környék további elszennyeződése elkerülhetetlen. Ahol hulladékot égetnek, ott égéstermék szabadul föl, amely ha tetszik, ha nem, kikerül a természetbe, onnan pedig az emberi szervezetbe.

A nyergesújfalui képviselőtestület elfogadta a Holcim Hungária zrt. cementgyár építésére vonatkozó ajánlatát, mely alternatív tüzelőanyagok használatát, magyarul hulladékégetést is előíranyoz. Ha a határozat érvényben marad, és megépül a gyár, lesz hulladékégetés. A tervezett üzem az ajánlat szerint évi 188 tonna porszenny kibocsátását tervezi. Tekintettel arra, hogy

a térség porszennyezettsége jelenleg is bizonyítottan túllépi a megengedett mértéket, s minthogy a jogszabály tiltja légszennyező források telepítését olyan területeken, ahol a porszennyezettség meghaladja a vonatkozó határértékeket, fölmerül a kérdés: a tervezett üzem megvalósítása nem ütközik-e jogszabályba?

A beruházni kívánó cég által készített előzetes hatástanulmányból a régi lábatlani üzem fölszámolásának szándéka nem derül ki, ellenkezőleg, a régi gyár kapacitásával a tanulmány még 2019-ben is számol. Nem arról van tehát szó, hogy áttevődik a gyár, hanem bővül. Vagyis egy újabb környezetszennyező forrással terhelődik a térség.

Az elfogadott ajánlatban a veszélyes hulladék nincs megnevezve, mint tüzelőanyag, de tudjuk, hogy az eredeti elképzelésekben a veszélyes hulladék égetése is szerepelt. A Holcim Hungária zrt. ha megépíti a gyárat, nem biztos hogy letesz eredeti szándékáról, ugyanis a veszélyes hulladék fogadása és megsemmisítése igen jól jövedelmező tevékenység. Nagy az esélye annak, hogy nyagi és kapcsolati tőkéjét felhasználva mégiscsak kieszközli a veszélyes hulladék égetésére vonatkozó engedély megadását. A magyarországi tapasztalatok azt mutatják, hogy egy ilyen forgatókönyvvel számolni lehet. Példa erre a 90-es évek derekán megtartott lábatlani népszavazás, amikor az ottani

cementgyár ügyében a lakosság leszavazta a veszélyes hulladék égetésére vonatkozó tervezetet, ennek ellenére a lábatlani cementgyár ma bevallottan veszélyes hulladékot is éget. Az a cementgyár, amely most Nyergesújfalu határában kíván újabb üzemet létesíteni. Bizonytalansági tényező az is, hogy a „veszélyes hulladék” kategóriába tartozó anyagok közül újabban egyre több mindent átminősítenek nem veszélyes hulladékká.

Szkepszisre ad okot a tervezett új hulladékégetőtől alig 8 km-re lévő dorogi Onyx Magyarország kft veszélyes hulladékégető esete is, mely az üzembehelyezéskor feltüntetett és engedélyezett mennyiség dupláját égeti ma, annak köszönhetően, hogy minden évben 25%-kal, egyszerű bejelentés nyomán, megnövelhetette a fogadott veszélyes hulladék mennyiségét. Ezt ugyanis a környezetvédelmi törvény lehetővé teszi.

A tervezett beruházás helyszínét illetően eredetileg több elgondolás is volt. A beruházni kívánó cég több lehetséges helyszínt is megjelölt. Az, hogy végülis Nyergesújfalura esett a választás, annak a ténynek köszönhető, hogy Nyergesújfalu vezetése, a beruházó számára igen kedvező feltételek mellett, zöld utat adott a beruházásnak. A Holcim Hungária Zrt, mint általában a gazdasági vállalatok, igyekszik kihasználni a kínáló lehetőségeket, ami érthető. Az elsődleges felelősség ez esetben is a politikai döntéshozóké. Nekik kell mérlegelni a beérkezett ajánlatokat, és lehetőleg jó döntéseket hozni. Olyan döntéseket, amelyek biztosan az emberek javát szolgálják. Nem pusztán egyesek anyagi javait gyarapítják, hanem figyelembe veszik a szolgált közösség igazi érdekeit.

A Nyergesújfalura tervezett cementgyár ügyét némileg bonyolítja, hogy nem egy szűken vett helyi ügyről van szó. Nyilvánvaló, hogy egy olyan volumenű beruházás, mint a tervezett nyergesújfalui cementgyár, nem csupán egyetlen település életét érinti. Nem közömbös, hogy az érintett településeken hogyan vélekednek a tervbe vett cementgyárról. Nem hagyható figyelmen kívül a környék lakosságának népszavazáson kinyilvánított akarata. Köztudott, hogy a térség lakosságának túlnyomó többsége elutasítja a nyergesújfalui cementgyár létesítésének gondolatát, elsősorban a hulladékégetéssel járó veszélyek miatt. Nyergesújfalu vezetésétől joggal várható el nagyobb körültekintés, nem csak a szomszédos településekről érkező jelzések miatt, de Nyergesújfalu polgárainak érdekében is. Hiszen összetartozunk! Nyergesújfalu, Lábatlan, Bajót, Tát, Mogyorósbánya, Tokod, Tokodaltáró ugyanazt a levegőt szívja.

Minden év szeptember elején van a hulladékégetés ellenes világnap, amikor 77 ország civil szervezetei tiltakoznak a hulladékégetés térhódítása ellen. Idén a budapesti Gellért tér volt a tiltakozás magyarországi helyszíne.

Jelenleg a Holcim Hungária Zrt részéről a részletes környezeti hatástanulmány kidolgozása folyik. Annak beadása, elbírálása még csak ezután következik.

LÁTTUK LEOMLANI A VÖRÖS CSILLAGOT...

1956 októberében a magyar nép megselekedte azt, amit a szíve és a lelkiismerete diktált. Kimondta a hangos nemet a zsarnokságra. Ami 1948 óta folyamatosan történt Magyarországon, már nem volt folytatható. Levegőért kiáltott az ország. A vérgőzös és sötétségbe borult XX. század közepén egy maroknyi nép Európában újra hitet tett a szabadság eszméje mellett. Fölemelt szívvel, bátran szembeszállt a túlerővel, s ha csak néhány napra is, leomlottak a hazugság falai. Az 56-os szabadságharcban benne lüktet az egész Kárpát-medence magyarságának élni akarása, tisztaság utáni vágya.

Plukovics Lajos táti polgártársunk idézi föl emlékeit:

Ahhoz, hogy megértsük az 1956 októberében történeteket, időben vissza kell kanyarodnunk néhány évvel. Mi a háború után szüleimmal egy kis faluban laktunk. 1950-ben internáltak bennünket. Az internálás előtti néhány napban – amit csak jóval később tudtunk meg –, lezárták a falut. A templomtoronyban őrséget tartottak. A faluból se ki se be nem lehetett menni. 1950 június 23-án hajnali fél 4-kor beállítottak hozzánk a rendőrök egy lovaskocsival. Három napi élelmet és néhány takarót lehetett bepakolni és vittek bennünket. A kormópusztai kényszermunkatáborba kerültünk. Egy birkahodályban volt a szállásunk, ahol szorosan egymás mellett aludtunk fa

priccseken. Érkezésünkkor az internáló tábor parancsnoka – miután felsorakoztattak bennünket – ezzel a mondattal igazított el: „Ügy vigyázzanak, hogy nekünk nem kell elszámolnunk önökkel!” Én akkor 11 éves voltam. Éppen az aratásba csöppentünk bele. Magam is dolgoztam, úgy mint a többiek. Két hétig hordtam a vizet, aztán ásó került a kezembe. Egyszer valamelyik kaszás megbetegedett, s mivel nem volt aki helyettesítse, az egyik munkásnak rám esett a szeje és megszólított: „Na gyerek, próbáld meg.” Kézbe vettem a kaszát és kaszáltam. Muszály volt, annál is inkább, mert így nem hét deka kenyeret kaptam naponta, hanem ennek a dupláját. Állandó rendőri kíséret mellett dolgoztunk.

1956 október 23. engem a kecskeméti piarista kollégiumban és gimnáziumban ért. Csodálatos volt. Aznap délután fölsejlett bennünk a szabadság érzése. Mosolyogtunk és kimondhatatlanul örültünk. Láttuk leomlani a vörös csillagot. De mindez nem tartott sokáig. Estére az iskolát és a kollégiumot elfoglalta a hadsereg. Nem a szovjet, hanem a magyar hadsereg. Bennünket diákokat szélnék resztettek. Otthon a falunkban mindenki izgalomban élt, de csak suttogva mert beszélni. „Te is láttad?” – kérdezték egymást az emberek – „... a vörös csillagot!”

1956 karácsonya előtt hívtak vissza az iskolába. A tanítás folytatódott. Az elmúlt két hónap eseményeiről senki sem beszélt. Nem mertük megkérdezni, hogy meddig maradtak az iskolában a katonák.

Az évek múltak. Fölnőttem, családomban lettem, de a saját lányomnak sem mertem beszélni soha 56-ról. Nagyon nyomasztó érzés volt.

Végül aztán elérkezett a várva várt nap, amikor a nagy szovjet birodalom, a legyőzhetetlennek hitt, magától omlott össze. A diadalmas tábornok kénytelen volt elhagyni Magyarországot. Ma már látjuk, hogy a magyar 1956 ezt az eseményt készítette elő.

Múltunkat nem szabad elhallgatni, mert a gyermekeinket csak úgy taníthatjuk emberségre, ha elmondjuk nekik az igazságot. El kell mondani az igazságot. Azért, hogy tartásra neveljük fiataljainkat. A nihil, a durva materializmus sehova sem vezet.

Végül egy kedves kis történetet hadd mondjak el: Feleségemmel buszon ültünk. Utaztunk valahol Magyarországon. A busz lassan haladt, mert éppen előztünk egy orosz katonai konvojt. Egyszer valaki az utazóközönségből megszólalt: „Itt vannak a hazánkban ideiglenesen állomásozók.” Két percre siri csend lett. Utána valaki halkan elkezdett kacarászni. Erősödött a nevetés, és végül valamennyien hahotázásban törtünk ki. Senki sem nézett a másikra. Ezután elcsendesedtünk, és békésen utaztunk tovább. 1980-at írtunk ekkor.

Nagy nehézségeknek vannak kitéve családjaink. Ezt ki-ki a maga életében megtapasztalja. Mégis, meg kell állapítani, hogy a család az a közösségi forma, amelyben mind a gyermekek, mind a felnőttek a legmegfelelőbb körülmények között tudják kibontakoztatni életüket. Sajnos, sok a sérült család. Itt gondolhatunk nem csak a fölbomlott családokra, de a még „működő” családok is sok esetben súlyos „belső vérzésről” szenvednek. Az okokról ma már sok mindent tudunk. Tudnunk is kell. Tudnunk kell, mi juttatta válságba a családjaikat, a fölmerülő gondokat át kell beszélni. De ennél is fontosabb fölértezni magunkat reménységgel és megpróbálni minden erőnkkel a jövőbe tekinteni. Most nem az a fontos, hogy ki honnan jön, milyen háttérrel, milyen terhekkel. Csak egy a fontos, higgyünk a jóban és merjünk érte tenni, hacsak egy parányit is.

Bemutatkozik a Mundi család

Mundi Tamás és felesége Mundiné Urbanics Zsuzsanna 14 éve házasságban. 37 és 41 évesek. Két gyermekük van. Tamás asztalos vállalkozó, felesége az első gyermekük születése óta otthon van, a családot látja el. Mogyorósbányán élnek.

Lapunk kérdéseire válaszol Mundi Tamás és Mundiné Urbanics Zsuzsanna.

Annó milyen gondolatokkal fogadtatok egymásnak örök hűséget?

T: Amikor szerelmes az ember, bizonyos feladatkörök átruházódnak a szívre. Azért kicsit a fejünkkel is gondolkoztunk. Az örök hűség jóban-rosszban, az egymás boldoggá tétele, a gyermekek, és az együtt megöregedni gondolatok közös fixpontok voltak. A többi dolgot meg pályán tartotta a fiatalos hű és a „tehetetlenségi erő”.

Mit jelent a gyermek az életetekben?

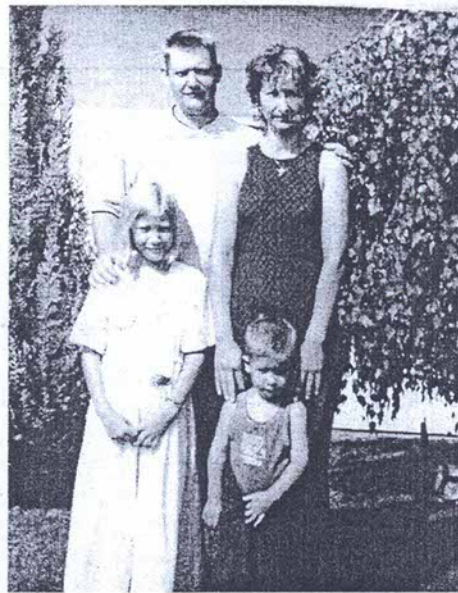
Zs: Két gyermekünk van. Mind a kettő ajándék. Talán azért is tudtuk „igazi” ajándéknak fogadni őket, mert sok időt kellett rájuk várni és a 9 hónap pedig sok lemondással és izgalommal telt. Sok örömmel van bennük és legalább annyi feladat körülöttük, értük. Néha égnek áll tőlük a hajunk, de ha egyetlen napra a nagyszülőknél vannak, már hiányoznak. Sokat lehet tanulni tőlük, ösztönzésből, szerető ragaszkodásból, kitartásból. És hát a nagy „iskola”, amit velük járunk, a gyereknevelés, nélkülük nem lenne rá mód! Eszter 10, Vince 3 éves. Nagy a korkülönbség, sok emiatt a piszkálódás, de valójában nagyon szeretik egymást és

ezt nagyon jó látni.

– Házasságotok során biztosan értek benneteket olyan élmények, amelyek nagy mértékben alakították gondolkodásotokat, életfölfogásotokat. Mondanátok ezekről valamit?

T: Már maga a házasságkötés is ilyen, akkor még kicsit fölfoghatatlan merthogy örökre szól, mert hát nehéz azt elképzelni, hogy az meddig is tart.

Aztán tizenegy havi házasság után, jó fél évre külön váltunk, mert én külföldre mentem dolgozni. Jó kis próbatétel, bizalomból, kitartásból. Fél év után Zsuzsi is utánam jött, egy évre rá pedig hazajöttünk. Ez a mi otthonunk, ezt éreztük, de Amerika azért szép és tanulságos emlék.

Aztán jött az építkezés, vállalkozás, gyermekvállalás. Külön-külön is izgalmas, de nálunk egyszerre ment az egész. Persze nem egészen úgy, ahogy elképzeltük. De a legdöntőbb mégis a közös útkeresés, Isten felé, az Ő útjára, és a rátalálás együtt, felnőtt fejjel. Ez már tényleg jelentős gondolkodásmód változást és határozott életfelfogást jelentett. Új értelmet adott családnak, párkapcsolatnak, munkának, tehát az életnek.

Azóta is hálás örömet érzünk, hogy Isten előtt kötöttünk házasságot, ezért részese annak. Így az nem két, hanem három lábbon áll, és még a „görgöngyös” talajon is stabil. Azóta mindent hozzá igazítunk, mint egy iránytűhöz.

– A gyermeknevelés nem könnyű feladat, különösen a mai világban, amikor a családok annyi nehézséggel találják szembe magukat. Hogyan boldogultok ezen a téren?

Zs: Valóban nem könnyű. Túlkínálat van ál-örömeiből és mű-boldogságból. A csomagolásuk is sokkal színebb, csillogóbb, ráadásul minden irányból

bombázzák a gyermekeket. Következetesnek és szigorúnak kell lenni, de a szigort is mindig át kell hogy hassa a szeretet, másképp nem megy. Nem elég megmondani, mi a jó és mi a rossz, a miértekre is választ kell adni, ha kell sokszor, rengetegszer, mert a csábító újra és újra próbálkozik. Ha a gyerek megérti a miérteket, ő maga is ellen tud állni karakteresen. Hogy ez meddig elég, még mi sem tudjuk, mert a java, a kamaszkor még előttünk áll!

– Milyen a munkamegosztás a családban?

T: A legegyszerűbb: női munka, a nőé, férfimunka a férfié. Magától alakult ki így, a dolgok természeténél fogva. Háztartás, főzés, mosogatás, mosás, gyermeknevelés, stb. a Zsuzsié. Pénzkeresés, házkörüli munkák, fűtés, fűnyírás, javítgatások, autó téma az enyém és még a gyermeknevelés, ami a leginkább közös feladat. A többenél minimális az átfedés, csak szükség esetén. A bicikli is akkor megy jól, ha mind a két kerék a maga helyén van.

– Vannak-e példaképeitek?

Zs.: Természetesen igen. Elsőként a szüleink, ők azok akiknek jó és rossz példája egyaránt irányadó, hisz az ő életük számunkra nyitott könyv és mindkettő példa egyformán fontos. És vannak választott példaképeink is. Túlnyomó részt ők is hívó családok vagy egyének. Mindegyikkel van kapcsolatunk, elérhetőek számunkra és nem „megasztári” magasságból való.

– Mit tudtok üzeni a házasságra készülőknek?

Már az is tiszteletre méltó, hogy vannak még fiatalok, akik a házasságot nem tartják elavult dolognak. Éreljék meg magukban jól a döntést, hogy határozott, örök és visszavonhatatlan igent tudjanak kimondani, mert egy ilyen igen adja az életben a legnagyobb biztonságot. Nagyon kellene a családok, az egészséges családok, olyanok, akik bátran vállalják egymást. Igaz, ez kevésbé propagált téma, de többet tud adni az embernek mindennél.

– Mogyorósbánya kedves kis település. Nem kevesen vannak, akik szívesen ide költöznének. Gondolom Ti sem átkartok elköltözni.

– Valóban szép és jó is, igazi kis falucska, a maga kis közösségével és problémáival. Eszünk ágában sincs elköltözni, bár most gyülekeznek fölöztünk holmi cementgyári felhők, de bízunk abban, hogy ha összekapaszkodunk a szomszédos településekkel, szétfűjjük ezeket. Minden esetre hosszú távra tervezzük itt élni.

Szánjunk időt egymásra

A tapasztalat mutatja, vallomások tanúsítják, sok házasság azért kerül válságba, mert a házastársak kevés időt szánnak egymásra. A napi munka szétválasztja őket, s ha este végre együtt lehetnének, akkor sem az együttlét a fontos, hanem kinek-kinek a maga kedvtelése. A házastársak elhidegülnek egymástól, az át nem beszélt problémák halmozódnak. Nő a feszültség köztük, végül aztán elég egy szikra és minden robban. Mindenki tele van sérelmekkel, a maga igazát

hajtogatja és nem hajlandó engedni egy jótányit sem. A helyzet megoldhatatlannak tűnik, a házastársak elkeseredetten keresik a kiutat, sokszor a válásban. Pedig milyen könnyedén elhárítható lenne egy csomó baj, ha a férj és a feleség elegendő időt szánna a beszélgetésre, egymás gondolatainak, érzéseinek megismerésére. A mai munkamániás, teljesítménycentrikus, durván anyagi világunkban hajlamosak vagyunk lebecsülni az embert lelki dimenziójában. Ezért keserű kudarckokat kell megélnünk.

A szülő az első nevelő

Sokszor panaszkodunk mi szülők: „Engedetlen a gyerek, nem fogad szót, hiába beszélek hozzá.” S valóban, mintha kevésbé lennének engedelmesek a mai gyerekek, mint amilyenek mi voltunk gyerekként. A fölgyorsult élet, a meglazult családi és társadalmi kötelékek, az általános erkölcsi kuszaság, mindez oka lehet annak, hogy gyerekeink nehezen kezelhetők. Mégis, valamennyiünk érdekében meg kell találnunk a módját a helyes szülő-gyermek kapcsolat kialakításának.

Alapvető igazság, hogy csak akkor várhatunk el engedelmeséget a gyermekeinktől, ha időt szánunk a nevelésükre, és ha olyan értékeket állítunk elébük, amelyeket jó szívvél magukévá tehetnek. Ehhez viszont a szülőknek is olyan életet kell élniük, amely a jó példa erejével magával ragad, amely alkalmas arra, hogy a gyermekeket felelősségre és tisztességes munkára nevelje. A gyermeknevelés nem egyszerűen a gyermekkel való foglalkozást jelenti, hanem egy

élelminta átadását. Akkor is nevelünk, amikor éppen dolgozunk, étkezünk, öltözködünk, beszélünk, pihenünk. Eredendően a gyermek előtt a szülő az első rangú tekintély, mert a szülő kapta azt a hivatást, hogy a gyermek első nevelője legyen.

Ma sokan érzik úgy, hogy nagy, mi több elviselhetetlen teher számkra a gyermek. Ez azért van, mert sokmindennel foglalkozunk, amivel nem kellene, és sokminden emészt bennünket, ami nem kellene, hogy emésszen. A gyermekek mélységesen vágnak arra, hogy a szülők eligazítsák őket az élet dolgaiban. Ha igazán meg akarjuk adni gyermekeinknek az úttravalót az élethez, eltökélttségünk és munkánk hamarosan meghozza gyümölcsét. S közben azt vesszük észre, hogy mi magunk is nemesedünk.

szerkesztő / kiadó:
Milnszki Márton
cim: 2534 Tát, Vörösmarty u. 18
tel: 33/ 445-237
ISSN: 1788-2915
**Várjuk
hozzászólásait,
írásait!**

T Á R S A D A I O M

Ahányszor dobban a szíved, meghal egy magzat a világon

A magzatelhajtás, vagy más néven művi abortusz, a magzati életkorát élő gyermeknek az anyaméhéből való eltávolítása, művi beavatkozás útján. A nyilvánosságra hozott adatok szerint, a világon jelenleg évi 40 millió művi abortuszt hajtanak végre. Vietnámban, ahol a magzatok számához képest a legnagyobb az abortuszok száma, 100 terhességből 70-et megszakítanak. Magyarországon évente 50-55 ezer terhességmegszakítás történik. Körülbelül annyi, amennyivel Magyarország lakossága fogy egy évben. Ez a kimutatás azonban csak a már beágyazódott magzatokra vonatkozik, és nem tartalmazza az ún. sürgősségi abortuszok számát, vagyis azokat a terhességmegszakításokat, amelyeket kémiai úton visznek végbe, a már megfogant, de az anyaméhbe még be nem ágyazódott magzatok esetében. Ha ezeket is figyelembe vesszük, akkor lényegesen magasabb szám adódik.

Jelenleg Magyarországon minden szülészeti osztályon végeznek abortuszt. Gyakorlatilag bármelyik felnőtt nő minden további nélkül kérheti terhessége megszakítását. Kiskorúak esetében a gondozó hozzájárulására van szükség. A szülészek kötelesek elvégezni a kért beavatkozást.

Eddig húsz olyan kórház van Magyarországon, ahol az év három napján (március 25-én, június 1-én, december 28-án) életvédő megfontolásból nem folytatnak terhességmegszakításokat. Egyre több olyan orvos is van, aki lelkiismereti okokra hivatkozva megtagadja az abortuszban való részvételt. Ugyanakkor az Amerikai Egyesült Államokban, ahol az elmúlt évtizedekben külön az abortuszok végzésére szakosodott klinikák jöttek létre (ún. abortuszklinikák), egyre-másra zárnak be ezek az intézmények, páciensek hiányában. Két szövetségi államban: Dél-Dakotában és Luissiana-ban a közelmúltban eltörölték azt a korábbi törvényt, amely szabad utat engedett az abortuszoknak. A mostani törvény értelmében csak veszélyeztetett terhesség esetén végezhető abortusz. Lengyelország, Írország és Málta kivételével, Európa valamennyi országában jelenleg a magyarországihoz hasonló szabályozás van érvényben, azaz az abortusz elvégezhetőségének egyetlen feltétele, hogy a terhes nő kérje azt.

Az ún. post-abortusz szindróma az abortuszban érintett nőknél mutatózó kóros tünetek, elváltozások együttese. Szakemberek szerint a főbb tünetek a következők: érzelmi elhidegülés, cinikus világszemlélet, depresszió, öngyilkossági gondolatok, a gyermek apja és az orvos elleni agresszivitás, az emberi tragédiákkal szembeni közömbösség és passzív magatartás, a gyermekek és általában a gyengék védelmére irányuló lelkiismereti alaptörvény semmibe vétele, bizalmatlanság mindenki iránt. Ezen kívül az abortuszon átesett nők testi egészsége is jelentősen megrendül. Amikor egy édesanya méhében elindul egy új élet, akkor benne is fizikai, kémiai és lelki folyamatok kezdődnek. Ha kioltják a megfogant életet, akkor azzal az anyában is drasztikusan szakadnak meg a folyamatok, s ez akár egész életre szóló szövődeményeket és szenvedést okozhat.

Napjainkban sok édesanya és édesapa, orvosok, tudósok, szociális dolgozók helytelenítik az abortuszok gyakorlatát, mert mélyen életellenes cselekedetnek tartják. Nem csak a meg nem született gyermekek szempontjából, de a kiszolgáltatottságukban megkínzott, félrevezetett édesanyák szempontjából is, akik súlyos belső és külső nyomás alatt döntöttek úgy, ahogy döntöttek. Az abortusz valójában kettős erőszak: erőszak a védtelen gyermek ellen, és erőszak a kiszolgáltatott nő ellen. A gyermek

meggyűlölkövéssel mindig megölünk valamit önmagunkban is. Ez az öncsonkítás egyik sajátos formája. Talán nincs is szomorúbb ember, mint az abortusz utáni nő. Ma már vallomások ezrei tanúsítják ezt. Egy édesanya vallomását idézzük: „Az abortusz után ürességet, vigasztalanságot éreztem, vagy még valami ennél is rosszabbat, amit nem is lehet elmondani. Azelőtt személyiségem, életem, lelkem volt. Aztán már csak egy test voltam, amiben minden értékes összetört. Olyan érzés kerített hatalmába, mint amikor valami láthatatlan erő szétrombol benned minden fontosat, és nem tudtam ezzel az érzéssel szemben semmit fölmutatni, ami értékes lett volna, ami erőt adott volna. Amikor öltözködtem, úgy éreztem, csak egy kirakati bábura raktam föl a ruhát”.

Az állapotos nőt döntései meghozatalában, természetesen nagy mértékben befolyásolják a környezete részéről jelentkező elvárások és a társadalmi közvélekedés. Ha válsághelyzetben egy nő az abortusz mellett dönt is, a legkevésbé az abortuszt kívánja, sokkal inkább a válság megoldását szeretné. A társadalomnak, de különösen a férfitársadalomnak nagy felelőssége van az abortuszok kérdésében. Nincs olyan család, ahol még egy gyermek ne férne el. Minden problémára van megoldás. A legtöbb anya szívesen világra szülné a gyermekét, ha a környezete is pozitív hozzáállást tanúsítana.

Amerikai kutatók érdekes megállapításra jutottak, amikor azt kutatták, hogy a nők a terhesség korai szakaszában vajon már embernek tartják-e magzatkorú gyermeküket. Az a tény, hogy az abortuszt választó nők meg nem született gyermeküket a legtöbb esetben nem kívánják örökbe adni, hanem inkább a gyermekük elpusztítását választják, azt bizonyítja, hogy a terhesség minden szakaszában a saját gyermeküknek tartják őket, ezért esik nehezükre másnak adni őket. Azt hiszik, hogy az abortusz a gyereket mintegy kitörli belőlük, tehát így a gyermeküktől nem válnak meg, nem adják idegennek.

Információink szerint, erősen valószínűsíthető, hogy ma hazánkban gyakorlatilag a szülési oklevél feltétele egy elvégzett abortusz. Magyarul, jogellenesen arra kényszerítik a szülésszelőtteket, hogy abortuszban működjenek közre.

Aligha tagadható, hogy Magyarországon szinte nincs család, amelyik valamilyen módon egzisztenciálisan is ne lenne érintve az abortusz kérdésében. Tudatában vagyunk: az emberi érzékenységeket rendkívüli módon érintő „kényes” témáról van szó, melyet jelenleg a hallgatás csendje övez. Véleményünk szerint azonban a vitás kérdések, a megoldatlanságok szőnyeg alá söprésével nem jutunk előre.

Az én kicsi babám

Ma nőgyógyásznál voltam. Szorongva üldögéltem a váróteremben. Abban reménykedtem, hogy az eredmény negatív lesz, tehát nem lettem terhes, mert mihez kezdek tizenkilenc éves fejjel egy gyerekkel...

Még hogy feladjam a szabadságomat egy kölk miatt?

Az orvos megállapította, hogy biztosan terhes vagyok. Most már minden reményem kútba esett! Minden elhomályosodott előttem, és majdnem elájultam. Most aztán hogy mondjam meg ezt a barátomnak, és főleg hogy adjam elő a szüleimnek?!

Először arra gondoltam, hogy megszakítatom a terhességet. Nincs más megoldás! Kábultan visszabotorkáltam a váróterembe a kabátomért. Odakint öt

fiatal nő traccsolt a terhességmegszakítás különféle változatairól. Fagyos és durva beszélgetés volt. És akkor sok minden viharzott át bennem. Vajon ő nem ugyanolyan érző lény, mint amilyen én vagyok? Vajon nem érzi-e ő is, hogy szeretjük vagy hogy néha még gyűlöljük is? Vajon érzi-e ugyanúgy a fájdalmat, mint mi? Hát akkor miért ne lenne neki is joga élni?

És akkor hirtelen elvesztettem azt a bizonyos – szó szerint – halálos magabiztosságot. Töprengve hagytam el a várótermet és tépelődve haladtam lefelé a lépcsőkhöz. S aztán egyszerre mintha valami nagy gödörbe léptem volna, amelynek nincs alja. Megbotlottam és rázuhantam a korlátra. Teljesen meglepődtem, hogy milyen iszonyatos félelem fogott el arra a gondolatra, hogy vajon nem lett-e valami baja gyermekemnek. Reszketve dőltem a falnak. Akkor, abban a pillanatban megértettem, hogy mindezek mélyén, nagyon mélyen, valami mindennél hatalmasabb érzés bújt meg eddig: az, hogy „akaratom” ellenére is szeretem a gyermekemet! Aztán nagyot sóhajtottam és ezzel együtt megfogalmazódott a döntés: megtartom a gyermekemet!

Martina

Titkolt és válságterheseknek ingyenes segélytelefon:

06 80 630 333

Titkodat megőrizzük, terheden könnyítünk!

Nyugat-Európa szakadozó szociális hálója -okok, tények, megoldások-

A gazdasági növekedés Nyugat-Európa –szerte lelassult. A társadalom előregedett, nem tudja tovább fenntartani a jóléti szolgáltatások megszokott régi szintjét. Németországban például még tíz évvel ezelőtt is minden nyugdíjasra nyolc aktív dolgozó jutott. Mára ez az arány teljesen megváltozott: egy nyugdíjasra három aktív dolgozó jut, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy egy nyugdíjas ellátmányait a valamikori nyolc helyett mindösszesen három ember befizetéseiből fedezik. Az aktív lakosság létszámának ilyen nagyarányú és gyors csökkenése rendkívüli módon megterheli a német gazdaságot, megnehezíti a szociális szolgáltatások szinten tartását, társadalmi feszültségeket gerjeszt. Németország esetét említettük, de hasonló a helyzet a többi nyugat-európai országban is. Nyugat-Európában elbizonytalanodás tapasztalható, nincs világos elgondolás arra nézve, hogyan lehetne az ellátó rendszer zavarait orvosolni.

Az alacsony szintű népességtünetpótlás mellett Nyugat-Európa gazdaságának és szociális rendszerének gyengélkedése még egy további okra is visszavezethető, ez pedig a vezető gazdasági szereplők szociális ügyekben tanúsított közömbössége, és ami teret ad ennek a jelenségnek: a hatalmon lévő politikai erők ultraliberális, a „multik” irányában engedékeny gazdaságpolitikája. A korlátlan profithétség, ami jellemzője szinte minden óriásvállalatnak, súlyos társadalmi gondok forrása, hiszen az a szemlélet, mely kizárólag a profitszerzésre irányul, nincs tekintettel a társadalom érdekeire, a közjóra, csupán egyesek anyagi gyarapodását tartja szem előtt. A gazdaság célja az ember szolgálata, ennek ellenére egy jólmenő gazdasági menedzser ma a legkevésbé azt tekinti céljának, hogy embereknek munkát és megélhetést biztosítson. Nem szívesen alkalmaz emberi munkaerőt, mert azzal csak „nyűg” van. Bért és járulékokat kell fizetni utána, ami a menedzseri szemlélet szerint fölösleges kiadás, hiszen megfelelő gépesítettség mellett megtakaríthatók az emberi munka költségei. Ezért mindenáron a gépesítést, automatizálást erőlteti. Ennek következtében az aktív lakosság aránya tovább csökken, a munkanélküliség és annak minden embert nyomorító nyavalyája fokozódik.

A fentiekből három következtetés vonható le: Először:

kihaló nemzet egyenlő elhaló gazdaság. Másodszor: az a radikális kapitalista ideológia, mely vakon bíz abban, hogy a piac erőinek szabad fejlődése mindent meg fog oldani, meghirdetett céljával ellentétben, általános kudarcba fullasztja a társadalmat. Az állam koordináló szerepe elengedhetetlen. Harmadszor: nem lehet célunk, hogy robotok dolgozzanak helyettünk, mert előbb-utóbb elveszítjük minden kapcsolatunkat önmagunkkal, egymással és a környezetünkkel. A valóság az, hogy az ember rá van szorulva a természet megtartó erejére, és gyakran embertársai segítségére, és szüksége van a termelő munka formáló erejére. Előterbe kell kerülnie az egyszerűbb, természetesebb, és egyben egészségesebb életmódnak.

OKTATÁS - NEVELÉS

Szemtől szembe

Iskoláról-, oktatásról-, nevelésről beszélni nem igazán könnyű feladat. Éppen ezért úgy döntöttem, hogy megpróbálok inkább néhány elgondolkodásra ösztönző gondolatot csokorba gyűjteni.

Kollégáim, mint jómagam is, teszik a dolgukat. Megtartják óráikat, kijavítják a dolgozatokat, számon kérik a mulasztásokat, üzennek a szülői háznak, állást foglalnak, meghallgatják a gyerekeket, stb.

A nevelés – intézményenként más-más üzemmódban, de a „társadalom átalakulása alatt is” – zavartalanul folyik.

Zavartalanul? Megannyi új kérdés, új kihívás, új jelenség áll nap mint nap előttünk, melyre gondolkodva, kétségek között, vagy éppen rutinból gyakorlatias választ kell adni.

A nevelés – melyben egyformán van jelen szülő – pedagógus, gyermek – nem kizárólag az iskolai években van jelen. Nagyon szimpatikus gondolat számomra Angelus Iván jeles táncpedagógus gondolata a nevelésről: „Ne ártás! Ez az egyetlen „tilos!”. Viszont ezt az egyet kíméletlenül komolyan veszem. Semmi mást nem veszek kíméletlenül komolyan. A legtöbb dolgot nem is lenne érdemes olyan nagyon komolyan venni. Kivéve ezt. Ártani tilos! Minden mást szabad!” Úgy gondolom mindennapos pedagógiai helyzetekben, konfliktusokban – a családban is – megfontolandó a táncanár kategorikus tanácsa. Tele vagyunk botlásokkal, rossz döntésekkel mindennapi munkánk során. Tabuk nélkül kell beszélnünk még számtalan, nevelésükben elkövetett hibáról.

Mi vezetett el oda, hogy környezetünkben érthetetlen, fel nem fogható események sora vesz körül: serdülők kaszabolják le hidegvérrel szüleiket osztálytársaikat, gyereklányokat erőszakolnak meg – vagy ők kínálják fel magukat – főszereplővé vált a hazugság, az alakoskodás, anyák ölik meg csecsemőjüket, adják el pár száz forintért tizenéves lányukat? S egyre több fiatal a bódulásban, drogokban, ajzószerben találja meg boldogságát. S a sort lehetne még folytatni.

Mintha a század járná haláltáncát, az emberi értékektől megfosztott világban. Miközben sokan úgy gondolják, hogy életükből kiszoríthatják ezeket az eseményeket, én úgy gondolom egyikünk sem mondhatja, hogy „nincs hozzá közöm”, „nem az én felelősségem”. Mindannyiunk felelőssége, hogy megkíséreljük felfedni a hátterét az erőszaknak, s gyermekeink számára egy élhetőbb világot biztosítani. Ezt azonban csak közös tettekkel és közös gondolkodással valósíthatjuk meg.

Csoóri Sándor szociográfiájában olvastam: „Szólj bármiről, ha megérzik hangodból az emberi szót, felkelnek közönyük küszöbéről és körülnéznek a világban.”

Vajon igaz-e ez a jótanács a harmadik évezredben?
Szeretném hinni, hogy igen.

Filip Csabáné, tanár

Erkölcstant az iskolákba!

Nem hallgathatunk arról, hogy gyerekeink, fiataljaink erkölcsi színvonala kritizálható. Nem köszönnek, nem tisztelik szüleiket, tanáraikat, az időseket. Beszédük szegényes, imperatívuszokkal, kötőszavakkal tűzdelt. Szókincsük gyér, érzésviláguk sekély. Fiatal korban találkoznak a személyiséget és egészséget romboló dohányzással, alkohollal, droggal. Ezen a területen nagyon fontos lenne a megelőzés, felvilágosítás.

Fontos lenne bevezetni egy tárgyat Erkölcstan vagy Etika néven, amely szisztematikusan, korosztályokra lebontva mondaná el a helyes viselkedés szabályait. Az erkölcs azoknak a viselkedésnormáknak a foglalatja, amely az ember életét minden döntésében meghatározza, a legnagyobb, megfellebbezhetetlen rendezőelv az ember életében. Lehet, hogy ennek az iránytűnek a hatására okos és sokoldalúan képzett gyermekeink jól neveltek lennének.

Schönek Tamásné

K Ö R N Y E Z E T - V É D E L E M

HULLADÉKÉGETÉS -LÉGSZENNYEZÉS ÉS EGÉSZSÉGÜGY-

A hulladékok elégetése során – a legmodernebb szűrőberendezések alkalmazása mellett is – légszennyező anyagok kerülnek ki a környezetbe. Égetéssel a hulladékok nem tűnnek el, hanem toxikus salakká, egészségkárosító anyagokká alakulnak. Több száz, az égetőkből kikerülő veszélyes vegyületről tudunk, és több száz lehet azon vegyületek száma, amelyekről még nem szereztünk tudomást. A kéményből távozó füstgáz pontos összetétele ugyanis nem ismert. Az égetőkből kikerülő legveszélyesebb anyagok a dioxinok. A dioxinok az egyik legveszélyesebb vegyületcsoport, amelyet az ember valaha is kibocsátott a környezetbe. Azért különösen veszélyes anyagok, mert nagyon kis mennyiségben toxikusak és felhalmozódva szervezetünkben rendkívül sokféle egészségügyi problémát okozhatnak: rákot, születési rendellenességet idézhetnek elő, ronszolják az immunrendszert, viselkedési rendellenességeket okoznak (pl. hiperaktivitás). A dioxinok veszélyességét jól mutatja, hogy nincs olyan határérték, amely alatt biztonságosnak tekinthetők. Fő forrásuk nem a belélegzés, hanem az étel, amelyet megesszünk, hiszen a légkörből kiüledő dioxinok a talajba, a növényekre jutnak és onnan a táplálékláncon keresztül az emberi szervezetbe kerülnek. A dioxinok mellett nehézfémek is kikerülnek az égetőkből. A higany az egyik legveszélyesebb nehézfém: idegméreg. Mivel az égetési hőmérsékleten a higany gáz halmazállapotú, ezért könnyen távozik az égetőkből. Az égetőkből távozó króm, nikkel, berillium, arzén, kadmium belélegzése növeli a tüdőrák kockázatát, és gyermekek esetében autizmust, diszlexiát, tanulási nehézségeket, agresszív viselkedést okozhatnak.

részletesen kifejtve: www.humusz.hu.

F I A T A L O K

Globalizálódó világunkban, kimondva-kimondatlanul, sokunkban bujkál a kérdés: mit is jelent egy nemzet tagjának lenni? Az egységesülő világ, úgy tűnik, mind több területen visszavonhatatlanul elmosza a különbségeket. Nem avitt dolog nemzeti értékekről beszélni ma? Vannak akik, mintegy válaszképpen a világban eluralkodni látszó folyamatokra, egyenesen magasztalják, szinte istenítik nemzetüket, és egyáltalán, a nemzetet mint olyat, valamiféle abszolútumnak tekintik. Mások jóformán semmibe veszik mindazt, amit a nemzeti hovatartozás jelent. Magyarországon is mindkét magatartásformára van jócskán példa.

Minden bizonnyal, a nyelv, a nemzeti kultúra lehetőséget nyújt az egyes embernek belső értékei kibontakoztatására. Amikor a gondolatainkat mondjuk el, a nyelv kincseiből merítünk. A viselkedési normák, a hagyományok, közösségi életünkben segítenek bennünket. Senki sem vitathatja, hogy van jellegzetesen magyar szellemiség, mely közösséggé formál. Természetesen ugyanez elmondható bármely más nemzetről is. Nem húnyhatunk szemet afölött a tény fölött, hogy emberként, vagy ha úgy tetszik világpolgárként, egyszersmind egy nemzet tagjai is vagyunk. Ugyanakkor, túlértékelni sem szabad a nemzethez való tartozás tényét. Örömrre ad okot, ha fiataljaink őszinte érdeklődéssel fordulnak nemzeti történelmünk felé, és igyekeznek ellesni őseinktől azt, ami jó szívvel elleshető tőlük.

Emlékezzetek utatok kezdetére

Bemutatkozik a (H)ős magyarok hagyományörző alapítvány

Törzsünk 2005. januárjában alakult azzal a céllal, hogy bemutassuk és bemutathassuk a honfoglalás korában élt őseink életét. Szeretnénk tanítani, terjeszteni szokásaikat az érdeklődőknek, főleg a fiataloknak. Fontosnak tartjuk, hogy megőrizzük és ápoljuk eleink szokásait, hitét, jelképeit és átörökítsük a jövő nemzedékeinek!

Törzsünk létszáma jelenleg 15 fő, életkoruk 43 év és 11 év között van. Minden tag rendelkezik korhű fegyverzettel (visszacsapó íjjal, hozzátartozó nyílvevőkkel, tegez, szablya), ruházattal, továbbá az alapítvány tulajdonában van: jurta, ló, ideiglenes karám és istálló, villanypásztor.

Rendszeresen részt veszünk különböző kulturális rendezvényeken, ahol sokszínű programmal várjuk az érdeklődőket, mint például: honfoglalás kori harcmódor és fegyverek bemutatása illetve kipróbálása, ősi magyar harcművészet bemutatása, ápolása, tanítása, kézműves foglalkozások tartása: ékszer készítése gyöngyből, bőrből, rézből; használati tárgyak készítése. Ősi hitvilág bemutatása táltos segítségével, ősmagyar ételek megismertetése, kóstolóval egybekötött bemutatása, ősi tánc, zene, ének tanítása, lovagoltatás. A téli időszakban a környék általános iskoláiban élő történelemórákat is tartunk a gyerekeknek, ahol lehetőségük van a bemutatott tárgyak, ruhák ki- és felpróbálására.

2004 óta évente egyszer rendezünk, nagy sikerrel, egy 10 napos nomádtábort, ahol a résztvevők 10 napig erdőn-mezőn „eredeti környezetben” élik őseink mindennapjait.

Legfőbb célkitűzésünk azonban egy ősmagyar falu felépítése és skanzenszerű üzemeltetése, ahol lehetőséget szeretnénk biztosítani a több napos ott tartózkodásra, szállás és étkezés biztosítására az ősi magyar kultúra jegyében. Szeretnénk a jövőben ebben a faluban tartani a nyári nomád tábor

illetve évközben különböző bemutatókat, foglalkozásokat szervezni, bővíteni állatállományunkat (őshonos állatokkal) illetve felvenni a kapcsolatot belföldi és külföldi hasonló tevékenységet folytató csoportokkal és közös programot szervezni.

Tervezzük különböző oktatások beindítását: lovagoltatás, íjászat akár lóról is, szablyavívás, ősmagyar harcművészet (botos), rovásírás, zene- tánc oktatás, különböző kézműves oktatás, hit- és mondavilág oktatása.

Érdeklődni a következő telefonszámon lehet: 06 70 280 90 59

Birosz Botond

Magyarságunk

Magyarság, haza – felemelő szavak. Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy ebben a globalizálódó világban, melyben a pénz diktál, emberek tömegeinek csak üres frázisok. Sokakat nem tölt el büszkeséggel az a gazdag történelem, kultúra és a gyönyörű magyar nyelv, mely szerény véleményem szerint a világon az egyik legkifejezőbb és leggazdagabb szókinccsel rendelkező nyelvek egyike, s amelyet Európában tizenöt millióan beszélnek. Mindenkinél, aki magyarnak vallja magát, fontos feladata nemzeti nyelvünk ápolása, kultúránk megőrzése.

A világ vezető hatalmai azt hirdetik, hogy a nemzeti közösség nem számít, egyáltalán nem fontos dolog. Egyöntetűen kijelenthetjük, hogy ez hazugság. Minden nemzetnek, így a magyarnak is, meg kell tartania nemzeti identitását. Ez a felemelkedés, sőt, ami fontosabb, a fennmaradás záloga.

Szomorú tendenciákat figyelhetünk meg az utóbbi időben az egyes nemzetiségek együttélésével kapcsolatban. Itt most konkrétan a közelmúltban történt magyar zászló égetésére gondolok, melyet szlovák nacionalista fiatalok gyalázkodó szavak kíséretében hajtottak végre. Ittho természetesen mindenképp egy emberként felháborított és elszomorított a dolog. Számomra a következő héten jött a hidegzuhany. Kedvenc labdarúgó csapatom vidéki mérkőzésén a vezérszurkolók a szlovák nacionalista –politikust és nemzetét pocskondiázó transzparenseket függesztettek ki a lelátóra. Ez nem megoldás! Úgy gondolom, hogy mindig kerülnünk kell az effajta megnyilatkozásokat, ugyanis az erőszak erőszakot szül. Ilyen formában csak határainkon túl élő honfitársainkat hozzuk hátrányos helyzetbe. Példát kell statuálnunk, különben a nemzetiségek közötti harc egy soha véget nem érő küzdelemmé változik, amit jóérzésű emberek nem kívánhatnak. A magyar nemzet sorsa jórészt a fiatalokon is múlik, rajtunk a világ szeme. Mint volt ferences diák, tudom, hogy a minőségi nevelésnek, oktatásnak milyen fontos szerepe van. Ezért fontos ennek a pozitív elemnek a megőrzése. A legfontosabb dolgok címszavakban: hazánk történelmének alapos megismerése, a nemzeti kultúra megőrzése és gyarapítása, a magyar nyelv művelése és a szélsőségek elkerülése.

Írástomat a régi magyar himnusz kezdő soraival fejezem: „Boldogasszony Anyánk, régi nagy pátrónánk, nagy ínségben lévén, így szólít meg hazánk: Magyarországról, édes hazánkról, ne felejtkezzél el szegény magyarokról!”

Tóth Tamás

I D Ő S E K

Vallomás

Esztergomban éltem 1998-ig, mindaddig, amíg ide nem költöztem a táti Szent György idők otthonába. Nagyon szerettem Esztergomot, és a mai napig szívesen gondolok a szülővárosomra. Férjemmel és édesanyámmal laktunk egy lakásban. Férjem, élete utolsó 20 évét fekvőbetegként élte le. Ez idő alatt én gondoztam. Szívesen tettem, noha nem volt mindig könnyű. Édesanyám gyakran mondogatta: „Viseld gondját a férjednek leányom. Biztosan ő is ezt tenné, ha te

lennél a beteg." Édesanyám nem volt beteges, de élete utolsó öt hetében ő is ágyra esett. Nem evett semmit, rohamosan romlott az állapota. Nagyon különösnek tartom, hogy öt gyermeke volt és éppen öt hétig volt beteg. Minden héten eljött valamelyik testvérem segédkezni édesanya gondozásában. Azon a napon, amikor meghalt, mind a négy testvérem ragaszkodott ahhoz, hogy eljőjön meglátogatni őt, noha semmi jelét nem láttuk annak, hogy a halálán van. Amikor elbúcsúzott valamennyi gyermekétől, szemmel láthatóan megnyugodva költözött el ebből a világból. Nem sokkal édesanyám halála után a férjem is meghalt. Máig sem tudom milyen betegségben szenvedett, és az orvosok sem tudták megállapítani. Az évek során egész teste fokozatosan elsovadt. Nagy-nagy türelemre volt szüksége, hogy hosszú fájdalmas betegségét el tudja viselni. Egyedül maradtam. Gyermekeink nincsenek. Eleinte úgy gondoltam, hogy majd csak elboldogulok valahogy, de idővel egyre elviselhetetlenebbé vált az egyedüllét. Egy alkalommal egy rossz lépés következtében úgy elestem, hogy mindkét karom eltört. Ajj tudtam föltápázkodni. Arra nemigen számíthattam, hogy jön majd valaki, aki kinyitja az ajtót és kisegít a lájból, mert a házban nálam is idősebb emberek laktak, akik idejük legnagyobb részét a lakásban töltötték. Végül is nagy erőfeszítések árán sikerült telefonon értesítenem az ismerőseket, akik hamarosan megérkeztek és orvost hívtak. A kórházban megkaptam a szükséges ellátást, de a balesetem gondolkodásra késztetett. Ekkor ért meg bennem a gondolat, hogy nem maradhatok egyedül. El kell mennem valahova, ahol ha bajban vagyok, számíthatok mások segítségére. Így jutottam el a táti idők otthonába. Itt tudom, hogy ha segítségre van szükségem, megkapom a szükséges segítséget, de legalábbis nem maradok teljesen egyedül. Ez a tudat nagyon megnyugtató. Természetesen vannak nehézségek az együttélésből kifolyólag. Csupa idős, beteg, testileg és szellemileg leépült ember van összezárva itt, ami nem a legjobb hatással van az itt lakók hangulatára. Olykor kimondottan nagy lelkiere van szükség. De annyi előnye van a dolognak, hogy megedződik az ember, és valóban lehetőség nyílik a szeretetgyakorlásra. Van úgy, hogy az igazgató úr megkér, hogy segítsék a nagyon idős, járóbeteg-nőket. emlékeztet kihagyásban szenvedő lakótársaim istápolására. Ha az erőm engedi, örömmel teszek eleget a kérésnek. Ilyenkor azonban újra és újra rádöbbenek, hogy az időskori leépülés milyen szánalmas állapotba tudja hozni az embert. De aki ilyen állapotba került, nem tehet arról, hogy tehetetlen, furcsán, vagy esetleg bosszantó módon viselkedik. Nem lehetünk kegyetlenek szenvedő embertársainkhoz. Még ha teljesen beszámíthatatlanok is, emberek ők, akiknek szükségleteik vannak, és teljesen rájuk, a mi segítségünkre szorulnak. A mai társadalom nagy problémája, hogy iszonyodik és menekül a beteg emberektől, pedig a valóság az, hogy csak egy kis jóakaratra lenne szükség. Valójában az idősekre való pusztán odafigyelés is nagyon sokat segítene. Egy súlyos beteg, idős embernek nem biztos hogy gyógyulást tudunk adni, de ha ott vagyunk mellette és segítünk abban amiben tudunk, akkor a beteget körülvevő légkör szinte csodálatos módon megváltozik, és úgy érezhető mindenki, hogy helyreálltak a dolgok. Mintha a betegség már nem is számítana, mert valami más, valami sokkal szebb és hatalmasabb fölébe kerekedett. Ezzel kapcsolatban említettem a következő kis történetet. Egy alkalommal, az otthon kápolnájában szentmise alatt arra lettem figyelmes, hogy az előttem ülő

nagyon idős hölgy félhangosan nyöszörög, jajgat. Odamentem hozzá, megkérdeztem, mi a baj, segíthetek-e? „Nincs semmi baj”-mondta. Bátorítólag rámosolyogtam és megfogtam a kezét. Amikor vissza akartam ülni a helyemre, utánam szólt: „Add a kezéd, olyan jó meleg.” Odaléptem hozzá, a tenyerembe vettem ráncos, reszkető kezét, és néhány másodpercig így tartottam. A néni közben teljesen megnyugodott. Már nem jajgatott, akkor sem, amikor visszaültem a helyemre. Békesség volt a szívünkben.

Meglehetősen hosszú ideje betegeskedem, de a legutóbbi műtét óta az egészségi állapotom még tovább romlott. Lehet, hogy már soha többé ebben az életben nem nyerem vissza a régi egészségemet. Eleinte ez a tudat letaglózott. Nem tudtam, kibírom-e mindazt ami rám vár. Nem kevés vívódás után, mára megbékéltem a helyzetemmel. Elfogadom Isten akaratát, szenvedéseimet vezeklésül ajánlom föl bűneimért, bízom a szeretetben, és remélem, hogy a Mindenható minden szenvedésemet egyszer majd a javamra fordítja. Míg a műtőasztalon feküdtem, és utána is jó ideig, kérdéses volt, hogy életben maradok-e. De életben maradtam. Amikor visszahoztak a tatabányai kórházból, azt mondták nekem, akik fogadtak: „Emi, hogy neked, milyen nagy az akaratod!” Erre én csak legyintettem. Dehogyan nagy az akaratom. Mít ér az akarat, ha minden összeomlik körülöttünk. Nekem hitem van. Hiszem, hogy van feladatom ebben az életben, és hiszem, hogy megkapom hozzá az erőt. Nincs okom csüggedésre, mert mindig megtapasztalom, hogy a nehéz időszakok után enyhülés következik.

Habár itt az otthonban egyágyas szobában lakom, sohasem unatkozom. Mindig találok tennivalót. Nagyon szeretek rakodni. Ruháimat centire ugyanúgy hajtogatnom össze, és helyeznem el a polcokra. Ha elfáradok, leülök és megpihenek. Időm van. Szeretek olvasni. Éjjel keveset alszom. Ha ébren vagyok, hallgatom a rádiót. Tévé nagyon ritkán nézek, mert amilyen műsorok mostanában vannak, az már nem embernek való.

Az igazgató úr naponta háromszor meglátogatja a súlyos betegeket, és ezt nagyon tiszteltem benne. Mások is kedvelik emiatt.

Az otthonban sajnos az ittlakók számához képest kevés a nővér. Hetvenegyen vagyunk, ebből 10-15 a súlyos, magatehetetlen beteg, és éjszakánként mindösszesen kettő nővér lát el bennünket. Ez nagyon kevés. A nővéreknek is rendkívül megterhelő és a benntlakók sem kaphatják meg a megfelelő ápolást. Az igazgató úr elmondása szerint a rendelkezésre álló szűkös anyagi keretek miatt az otthonnak nincs módjában bővíteni a személyzet létszámát.

Meg kell említenem, hogy a gyógyszeradagolások körül is gond van. A magatehetetlen betegek esetében, akik nem tudnak reklamálni, ez különösen nehéz probléma. Bízom abban, hogy a jövőben legalább ez a gond megoldódik.

A táti idők otthonát, ahol lakom, elfogadtam otthonomnak. Ez nem minden ittlakónak sikerül. Vannak, akik honvágyat éreznek, különösen azok, akik nem teljesen önszántukból kerültek ide. Úgy gondolom, mindenkinek – fiatalabbaknak és idősebbeknek egyaránt – alaposan mérlegelniük kellene, mielőtt úgy döntenek, hogy a nagypapát, nagymamát idők otthonába adják.

Édesanyámnak is az volt a kívánsága, hogy ne legyen egyedül, amikor meghal. Nekem is ez a kívánságom. Remélem, teljesül. Azt üzenem a fiataloknak, gondoskodjanak a szüleikről, mert egyszer ők is megöregszenek, és akkor a saját gyerekeiktől talán visszakapják azt a gondoskodást, amit a szüleiktől ők sem tagadtak meg.

Üdvözlettel: Madarász Gézáné, Emi néni